

Výroční zpráva

Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, příspěvkové organizace, za rok 2022

Kladno, únor 2023

Obsah

1. Základní údaje	s. 1
2. Hospodaření SVMK	s. 2
3. Správa a ochrana sbírek	s. 2
4. Projekt Středočeského kraje Zpřístupnění digitálního obsahu	s. 4
5. Vlastní badatelská činnost SVMK	s. 4
6. Využití muzejních fondů badateli	s. 4
7. Vzdělávací a publikační činnost	s. 4
8. Restaurátorské a konzervátorské práce	s. 6
9. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce	s. 7
10. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy	s. 11
11. Propagace činnosti muzea	s. 12
12. Účast na konferencích a seminářích, další vzdělávání	s. 14
13. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů	s. 15
14. Fotografická dokumentace a digitalizace sbírek	s. 15
15. Modernizace výpočetní techniky	s. 16
16. Projekt ITI PMO Cestou uhlí a železa	s. 16
17. Opravy a udržování, investiční činnost	s. 17
18. Provozní náklady SVMK	s. 17
19. Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2022	s. 18

1. Základní údaje

Název organizace: Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, příspěvková organizace (dále jen SVMK) se sídlem: Hutská 1375, 272 01 Kladno, IČ: 00410021, zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, vložka Pr, č. 904.

Zřizovatel: Středočeský kraj

Ve stálém pracovním poměru pracovali v SVMK v Kladně k 31. 12. 2022 tyto pracovníci: Barbora Barešová, DiS. – hlavní účetní; Mgr. Michaela Brábníková – edukátor, propagace; Mgr. Karel Drvola, DiS. – historik, kurátor sbírek; Hana Kalousová – mzdová účetní, personalistka (0,75 úvazku); Mgr. Lukáš Krinke – zástupce ředitele, botanik, kurátor přírodovědných sbírek; PhDr. Zdeněk Kuchyňka – ředitel, historik, kurátor sbírek; Bc. Lucie Matoušová – historik, správce sbírek (0,75 úvazku); Alice Nešlehová – referent správy majetku, asistentka ředitele; Jiří Štěpánek – knihovník; Jaroslav Vyšín – konzervátor, správce sbírky (0,5 úvazku). Pracovníci Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích k 31. 12. 2022: David Berger – edukátor; Kristýna Černá – produkční výstav a akcí; Mgr. Dominika Havlová – produkční výstav a akcí (MD); Jitka Hlaváčková – pokladní (0,75 úvazku); František Korynta – údržba (0,5 úvazku); Jiří Kratochvíl – údržba, řidič (0,75 úvazku); Petr Pikart – údržba; Ing. Lucie Roubalová – pokladní (MD); Helena Papežová – pokladní (0,75 úvazku); Zdeňka Pikartová – pokladní, administrativní pracovnice; Josef Příplata – konzervátor; MgA. Tomáš Voldráb – vedoucí pobočky, kurátor sbírek. Funkce pokladních v kladenském sídle muzea, všech průvodců a správce budovy byly kvůli potřebě snížit provozní náklady od roku 2013 obsazeny na dohody o pracovní činnosti. Z uvedených pracovníků v trvalém pracovním poměru mělo 8 vysokoškolské vzdělání, 1 vyšší odborné vzdělání, 10 středoškolské vzdělání, 3 vyučení v oboru.

Veškerou činnost muzea na začátku roku významně ovlivňovala opatření proti pandemii koronaviru SARS-CoV-2 způsobujícího nemoc COVID-19. Kvůli těmto opatřením byl počet návštěvníků a účastníků akcí v lednu a v únoru omezen, takže se nekonal tradičně hojně navštívený Masopust na Mayrau.

SVMK v roce 2022 plnilo tyto hlavní úkoly:

1. příprava projektu ITI PMO Cestou uhlí a železa
2. postupné opravy Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích včetně údržby železniční vlečky
3. periodická inventarizace podsbírek
4. příprava výstav a akcí dle plánu
5. příprava a realizace vzdělávacích programů pro ZŠ a SŠ
6. restaurování a konzervování sbírkových předmětů.

Dále SVMK zajišťovalo běžné provozní úkoly. V další části se budeme jednotlivým činnostem SVMK a nákladům na ně věnovat podrobněji.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií ČR, z. s. Muzeum je také kolektivním členem Klubu přátel hornických tradic Kladno, z. s., který sdružuje zájemce o hornickou minulost Kladenska. Klub úzce spolupracuje s pobočkou muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích při akcích, které se ve skanzenu konají (např. Den horníků) a finančně přispěl na opravu úzkorozchodné dráhy v areálu skanzenu. MgA. Tomáš Voldráb je členem výboru a hospodářem tohoto spolku.

2. Hospodaření SVMK

Příspěvek zřizovatele na provoz (včetně mimořádných dotací) v uvedeném roce činil **17 937 180,20 Kč** a byl SVMK k 31. 12. 2022 převeden v plné výši. Vlastní tržby SVMK ze vstupného a služeb činily **677 861,- Kč**, z prodeje publikací a propagačních předmětů **145 964,- Kč**. Z Havarijního fondu Ministerstva kultury jsme na II. etapu konzervace těžní věže Mayrau obdrželi **250 000,- Kč**. V rámci výzvy č. 3/2022 – Podpora projektů kreativního učení jsme od Ministerstva kultury obdrželi 67 000,- Kč na projekt Archeologické kufříky aneb Zažij dobu kamennou. Podrobnější rozbor nákladů a výnosů z jednotlivých činností je uveden níže v jednotlivých oddílech.

Celkové výnosy **20 313 486,11 Kč**
Celkové náklady **20 313 486,11 Kč**

3. Správa a ochrana sbírek

Sbírka Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně je zapsaná v CES pod evidenčním číslem MKL/002-05-07/156002. Aktualizace CES byla na MK ČR zaslána 30. 6. 2022 a schválena 2. 8. 2022. Stav sbírky dle CES je uveden v tabulce.

Podsírka	Označení	Počet ev. č. k 31.12.2022	Počet ev. č. s dig. obr.	Nově přidány dig. obrázky k ev. č.	Počet nově zapsaných inv. č.
Archeologická	A, AA	10 508	46	0	0
Betlémy	Bet	218	218	0	0
Botanická	Bo	329	25	0	0
Desky, nahrávky	DN	201	28	0	0
Fotografie, filmy	Fi, Neg.S, PA, PB, PC, PD, PE	4571	3781	3	74
Hornictví		0			
Hutnictví		0			
Knihy	SK	1434	436	261	8
Kovy, dřevo	KD	1517	87	0	0
Mayrau	HSMS, HSMT	229	181	24	0
Mapy a plány	MP	451	445	5	3
Mineralogická	M	1582	24	0	0
Numizmatická	N	4366	4366	72	72
Numizmatická O. Čebíše a J. Vernerova	NVer	322	322	10	10
Paleontologická	PA, Pa/ž	1336	25	0	0
Petrografická	Pe	334	25	0	0
Písemnosti a tisky	T, TL, TN	8215	3703	182	621
Průmyslové výrobky z plastů	PV	12	12	12	12

Přírůstky v I. stupni	Př	117	0	0	-183
Sklo a porcelán	SP	854	854	0	8
Svatováclavské oslavy 1929	SOV	45	45	45	45
Textil	Te	1436	1436	19	19
Výtvarného umění	MG	1128	1128	135	135
Zoologická	Zo	381	121	0	0
Celkem		39 586	17 308	768	1 007

V roce 2022 bylo zapsáno 66 nových přírůstkových čísel, z nichž 64 bylo rozepsáno do II. stupně evidence. Koupí z fondu investic muzea bylo získáno 21 přírůstkových čísel. Především to bylo 12 dermoplastických preparátů ptáků od špičkového preparátora Pavla Augstena (př. č. 52/2022-63/2022 - na nákup získalo muzeum dotaci 15 000,- Kč od Komise Rady města Kladna pro životní prostředí), dále regionální medaile a plakety (př. č. 21/2022, 22/2022, 40/2022, 43/2022), bibliofilské tisky Josefa Cipry st. a ml. (př. č. 47/2022, 51/2022, 64/2022), plakáty z 80. let 20. stol. (př. č. 27/2022, 35/2022).

Jednotlivé podsbírkky spravovali tito muzejní pracovníci: fotografie a negativy – J. Vyšín; paleontologie, mineralogie, petrografie, botanika, zoologie – L. Krinke; textil, sklo-porcelán, průmyslové výrobky z plastů – L. Matoušová; archeologie, kovy-dřevo – K. Drvola; výtvarné umění, písemnosti a tisky, obě podsbírkky numizmatiky, mapy a plány, sbírková knihovna, desky a nahrávky, betlémy, Svatováclavské oslavy 1929 – Z. Kuchyňka; sbírka HS Mayrau – T. Voldráb.

K 31. 12. 2022 byla v rámci desetiletého cyklu dokončena reinventarizace všech oborových sbírek. Z celkového počtu 39 589 ev. č. zapsaných v CES nebylo při reinventarizaci nalezeno 432 ev. č. (podsbírkka archeologická 253 ev. č., fotografie, filmy 11 ev. č., knihy 5 ev. č., kovy, dřevo 34 ev. č., mapy a plány 4 ev. č., mineralogická 10 ev. č., numizmatická 1 ev. č., paleontologická 75 ev. č., petrografická 1 ev. č., písemnosti a tisky 33 ev. č., sklo a porcelán 5 ev. č.). Ne ve všech případech se jedná o ztrátu sbírkového předmětu, např. v oborové sbírce archeologická má nejvíce nedohledaných inv. č. na svědomí fakt, že některé sáčky obsahovaly i 200 – 250 inv. č. pohromadě (např. sáček s inv. č. A 522 – A 732). Jindy sáček obsahoval jeden či dva střepy s inv. číslu a další desítky střepů bez jakýchkoli čísel. Podle velmi obecných popisů na kartách tak nelze určit, zda některé neoznačené střepy měly původně inventární čísla. Protože 3. 2. 2023 obdrželo muzeum prostřednictvím AMG informaci, že termín ukončení desetiletého období reinventarizace byl Ministerstvem kultury ČR posunut na 31. 12. 2023, mají kurátoři a správci sbírek možnost ještě některé sbírkové předměty dohledat.

V depozitářích byla průběžně měřena teplota a vlhkost a kontrolována minimálně jednou týdně. Vhodné klima bylo udržováno s pomocí odvlhčovačů. V depozitářích kovy-dřevo, textil, zoologie a botanika byl proveden desinsekční zásah proti škůdcům. Zásah provedla specializovaná firma Michal Šoltys. Deratizace v suterénu budov v Kladně a v HS Mayrau je prováděna 2x ročně.

Pořízení sbírek z Fondu investic	92 699,00 Kč
Pořízení sbírek z rozpočtu Středočeského kraje	220 000,00 Kč
Pořízení sbírek z dotace Statutárního města Kladna	15 000,00 Kč
Náklady na provoz zabezpečovacího zařízení	62 654,00 Kč
Opravy a udržování zabezpečovacího zařízení	53 298,50 Kč

4. Projekt Středočeského kraje Zpřístupnění digitálního obsahu

Protože se po skončení udržitelnosti projektu nepodařilo zajistit provoz portálu Katalog kulturního dědictví Středočeského kraje, podalo muzeum ve spolupráci se Středočeským muzeem v Roztokách žádost o dotaci z **Národního plánu obnovy – iniciativa Digitalizace kulturního a kreativního sektoru - Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I** mj. na pořízení programu BACH VadeMeCum, jehož prostřednictvím budou digitalizáty sbírkových předmětů, u nichž to umožňuje ochrana autorských práv, zpřístupňovány veřejnosti.

5. Vlastní badatelská činnost SVMK

Mgr. Karel Drvola se systematicky věnuje mapování historie kladenského muzea a regionálních dějin Kladenska v 19. a 20. století, např. II. a III. odboj. Spolupracoval s badateli z jiných institucí: spolupráce na tvorbě knihy Šárky Máchové a kol. *Pchery 800 let 1222-2022* (archeologie, osobnost řídicího učitele Josefa Švejdy); knihy Miroslava Oliveriuse *Zapomínané sousedství – Hnidousy a Motyčín 1282-1949* (výběr fotografií a předmětů ze sbírek SVMK, podíl na vzniku některých kapitol); knihy Magdaleny Dvořákové *Rynholec – obec s hornickým srdcem* (amatérský archeolog Josef Bauman, střet u Hříškova v květnu 1945); info a foto o Gottfriedu Bacherovi pro panel vznikající naučné stezky okolo vápencových lomů Velká Amerika a Trestanecký lom (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR); spolupráce na projektu *Zed' slávy kladenského sportu*, odhalené 8. září 2022 v areálu Sletišť; info a foto o včelařství na Kladensku pro výstavu *Včely a jejich svět* pořádanou Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy.

Mgr. Lukáš Krinke prováděl sběr floristických dat a herbářového materiálu z území Kladenska, především z nejbližšího okolí Kladna a východní části Džbánu. Dále sledoval stav populací ohrožených a chráněných rostlin křivatce českého, hlaváčku jarního, koniklece lučního a druhů rodu hořeček.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka se dlouhodobě věnuje dějinám raného středověku, zejména v souvislosti s raně středověkým hradištěm Budeč u Zákolan. V této souvislosti se podílel na vzniku *Knihy o Budči*, která mapuje historii tohoto místa a jejího okolí od raného středověku do současnosti.

MgA. Tomáš Voldráb pracoval na dokumentaci likvidace bývalé Ústřední elektrárny Pražské železářské společnosti v Libušíně z roku 1930, na které byl ukončen provoz v roce 1986.

6. Využití muzejních fondů badateli

Z muzejních fondů jsou nejvíce využívány oborové sbírky fotografií a písemností a tisků. Za rok 2022 eviduje SVMK 2 badatelské návštěvy, které prezenčně využily muzejních fondů.

V roce 2022 byla uzavřena 1 smlouva o výpůjčce sbírkových předmětů, které spravuje SVMK. Statutárnímú městu Kladnu byly zapůjčeny dveře ze sakristie do presbytáře starého kladenského kostela, pobité železnými pruty s hřeby. V hořejší části se nacházejí tři erby: dva s českým lvem a uprostřed s orlicí Žďárských ze Žďáru.

Oblastnímu muzeu v Lounech byla zapůjčena výstava **Velikonoce na dobových pohlednicích**.

7. Vzdělávací a publikační činnost

Přednášky a jiná odborná činnost

PhDr. Zdeněk Kuchyňka

Kladenská univerzita třetího věku obor: Regionální dějiny Kladenska a Slánska
II. ročník (leden - červen)

12 přednášek

Betlémy a betlémáři na Kladensku a Slánsku
24. 11. 2022

Slánská akademie volného času

Adventní a vánoční zvyky na Kladensku a Slánsku
8. 12. 2022

Knihovna Otovice

Adventní a vánoční zvyky na Kladensku a Slánsku
13. 12. 2022

Zámek Kladno
1 přednáška pro školy

Z. Kuchyňka byl v roce 2022 členem poroty mezinárodní vědomostní soutěže Lidice pro 21. století, vyhlašované Památkem Lidice pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Publikační činnost muzea

K zářijové Národní svatováclavské pouti na Budeč muzeum vydalo 39. číslo **Posla z Budče, Sborníku Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně**. Kladno 2022, 60 s., ISBN 978-80-906232-9-3 (náklad 200 výtisků). Odpovědný redaktor Zdeněk Kuchyňka. Z obsahu: *Miloš Sládek: ...den sváteční budeš světít! Četnost nedělních bohoslužeb, stav far a velikost farností na Slánsku a Rakovnicku roku 1713* • Zdeněk Kuchyňka (ed.): *...a zavražděn byl v pondělí po svátku Kosmy a Damiána* • Karel Drvola: *Železárenské podnikání Adalberta Lanny v Kladně a ředitel Vojtěšské huti Julius Jacobi* • Eva Armeanová: *Výročí Československé obce legionářské Kladno* • Alena Kottová: *Sokolové na Řípu po 160 letech* • Karel Drvola: *Kladenský důlní odborník a sběratel zbraní Ing. Ivo Hofbauer* • Ladislav Janouch: *Dvě vzpomínky (Karel Souček a Václav Mašek)* • Lukáš Krinke: *Pastva ovcí na Kovárských stráních* • *Naše kronika* • *Z nové literatury*
Vzhledem k čtenářskému zájmu byla jako aktualizovaná reedice knihy Budeč 1100 let: Archeologie a historie ve spolupráci s obcí Zákolany v nákladu 1500 výtisků vydána **Knih o Budči**. Zákolany 2022, 325 s., ISBN 978-80-11-01662-3. Editori Zdeněk Kuchyňka a Lucie Wittlichová. Obsah: *P Bubeníček: Budeč* • *O. Klouček: Průvodce poutníka okolo Budče* • *†J. Sláma: Kníže sv. Václav a jeho tradice v českých dějinách* • *Z. Kuchyňka: Minulost skrytá v hlubinách* • *A. Bartošková: Přemyslovská Budeč* • *I. Štefan: Obyvatelé budečského hradiště ve výpovědi pohřebišť* • *†J. Sláma: Budeč v době vlády prvních přemyslovských knížat* • *Z. Kuchyňka: Budeč v proměnách času* • *O. Urban: Z Okoře přes Kováry do Zákolan* • *F. Morkes: Karel Slavoj Amerling a budečská tradice v českém školství* • *Z. Kuchyňka: Zakladatel Společnosti přátel staroslavné Budče (Václav Dlouhý)* • *Z. Kuchyňka: Amatérský archeolog ze zákolanského cukrovaru (Jan Felcman)* • *K. Drvola: Ladislav Zápotocký a jeho působení v Zákolanech* • *Z. Kuchyňka: Sochař František Hnátek a spisovatel Pavel z Budče* • *†S. Krajník: Obránce vévodské Budče Václav Davídek* • *Z. Kuchyňka: Trojí setkání s Otto Urbanem* • *Z. Kuchyňka: Zakladatel svatováclavských poutí P. Jaroslav Ptáček, OCr.* • *Z. Kuchyňka: Průvodce po budečském hřbitově.*

Všechny publikace vydané muzeem i z komisního prodeje od vydavatelů bylo možno zakoupit v pokladně muzea a jeho pobočky a jsou také nabízeny v elektronickém obchodě na internetových stránkách muzea.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka je členem redakčních rad Středočeského vlastivědného sborníku, vydávaného Středočeským muzeem v Roztokách, Památek středních Čech, vydávaných NPÚ, Územním odborným pracovištěm pro střední Čechy, a Věstníku AMG vydávaného Asociací muzeí a galerií ČR.

MgA. Tomáš Voldráb je členem redakční rady Hornického zpravodaje, vydávaného Klubem přátel hornických tradic Kladno, z. s.

Bibliografie pracovníků SVMK

DRVOLA, Karel: Havíř a horní ředitel Jan Váňa (Kladenská éra podnikání rodiny Lanna). In: HLAVAČKA, Milan - KOPÁČEK, Jiří: *Lanna et Lanna - rodina a podnikání*. České Budějovice-Praha 2022, s. 284-303.

DRVOLA, Karel: *Kladenské památky na Jana Váňu*. Měsíčník Kladno 2022, č. 1, s. 14-15.

DRVOLA, Karel: *Ředitel Vojtěšské huti Julius Jacobi*. Měsíčník Kladno 2022, č. 5, s. 14-15.

DRVOLA, Karel: *Železárenské podnikání Adalberta Lanny v Kladně a ředitel Vojtěšské huti Julius Jacobi*. Posel z Budče 24. září 2022, č. 39, s. 13-45.

DRVOLA, Karel: *Kladenský důlní odborník a sběratel zbraní Ing. Ivo Hofbauer*. Posel z Budče 24. září 2022, č. 39, s. 49-56.

DRVOLA, Karel: Ladislav Zápotocký - Budečský. In: *Knihy o Budči*. Zákolany 2022, s. 250-281.

DRVOLA, Karel: *Julius Jacobi - čtvrt století v čele kladenských železáren*. Hornický zpravodaj 2022, č. 4, s. 1-25.

KRINKE, Lukáš: *Pastva ovcí na Kovárských stráních*. Posel z Budče 24. září 2022, č. 39, s. 59.

KRINKE, Lukáš – KUBEŠOVÁ, Svatava: *Říjnový seminář muzejních botaniků*. Věstník AMG č. 1, 2022, s. 21.

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Známková tvorba Cyrila Boudy*. Středočeský vlastivědný sborník č. 40, Roztoky u Prahy 2022, s. 175-180.

KUCHYŇKA, Zdeněk (ed.): *...a zavražděn byl v pondělí po svátku Kosmy a Damiána*. Posel z Budče č. 39, 2022, s. 11-12.

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Archeologické objevy na trase obchvatu Slaného*. Památky středních Čech č. 2, Praha 2022, s. 73-74.

Náklady na vydání publikací

27 825,00 Kč

Výnosy z prodeje publikací

69 819,00 Kč

8. Restaurátorské a konzervátorské práce

V konzervátorské dílně SVMK v Kladně pracoval Jaroslav Vyšín (dřevo, kovy, keramika z archeologických nálezů, fotodokumentace) a v HS Mayrau Josef Příplata. V roce 2022 byl v HS Mayrau kromě každodenní kontroly stavu těžních strojů, preventivních zásahů do destruktivních procesů na strojích a pravidelného doplňování provozních kapalin proveden úklid sklepních prostorů pod těžním strojem Koepe. V jámové budově Mayrau byla provedena očista těžních klecí a prostoru okolo těžního zařízení – odklizení suti a nečistot ve všech etážích v okolí klecí a podlah. Ve sklepním prostoru pod těžním strojem Ringhoffer bylo provedeno vyčištění chodby a prostoru bubnů (v místě simulace pohybu těžního zařízení pod těžním strojem). Byla dokončena detailní očista a konzervace hloubkoměru a brzdových válců stroje a čerpadla. Po celý rok probíhaly práce na opravě prostor pro potřeby konzervování drobných předmětů. Většinu prací prováděli pracovníci skanzenu svépomocí. Dodavatelsky byly řešeny jen některé práce, např. podlahy, zapojení a revize elektrorozvodů, oprava přípojky vodovodu a kanalizace.

V konzervátorské dílně v Kladně byly podle potřeby průběžně ošetřovány přírůstky a sbírkové předměty na výstavě. Po roce provozu byla v září 2022 provedena kontrola a doladění restaurovaného orchestrionu Dalibor firmy H. Klepetář inv. č. KD 1639.

Náklady na restaurování a konzervaci

21 617,60 Kč

9. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce

V budově muzea v Kladně byly přístupné tři části stálé historické expozice – Pravěk Kladenska, Od tvrzí k baroknímu zámku a Od městečka ke královskému hornímu městu.

Pobočka muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích nabídla návštěvníkům dva prohlídkové okruhy, při nichž se mohli seznámit s posledním pracovním dnem horníků a projít cestou, kterou každý den horníci pracující pod zemí absolvovali. Kromě expozic báňského záchranářství a měřictví a štoly Homole je nepochybně nejatraktivnější soubor tří historických těžních strojů: parní stroje Ringhoffer z roku 1905 a MAG Ruston systému Koeppe z roku 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932. Děti mají možnost využít industriální dětské hřiště vybudované v roce 2010 podle návrhu výtvarnice Lenky Klodové. Vzhledem k havárii v objektu Lampovny musela být uzavřena menší část prohlídkové trasy mezi jámovými budovami Robert a Mayrau, takže návštěvníci procházejí venkovními prostory.

Součástí prohlídkového okruhu v kladenském zámku, který provozuje město Kladno, zůstaly expozice Štola, kaple sv. Vavřince, pracovna benediktinského opata a historická expozice, v nichž jsou vystaveny sbírkové předměty SVMK, které byly městu zapůjčeny. V Muzeu věžáků je vystaven historický znak města Kladna zapůjčený muzeem.

V roce 2022 SVMK připravilo pro návštěvníky v budově muzea v Kladně 5 nových krátkodobých výstav:

Za ptáky ke krmítku a do kladenského okolí

11. 2. – 1. 5.

Výstava byla připravena pro ty, kdo žasnou nad množstvím opeřenců navštěvujících malé krmítko na zahradě a rádi by věděli, o jaké druhy se jedná, a třeba se chtěli také zapojit do příkrmování ptáků. Na výstavě byli prezentováni vycpaní ptáci ze sbírky SVMK a připomenuta také ornitologická pozorování kladenského ochránáře Jaroslava Lorence.

Kurátor: Mgr. Lukáš Krinke

Lidičky pohled'te, mistry díla pochvalte

21. 1. – 1. 5.

Putovní výstava Vlastivědného muzea Kyjov představila stále živá tradiční řemesla a jejich mistry, nositele krajského ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby a celostátního titulu Nositel tradice lidových řemesel.

Kurátor: Bc. Lucie Matoušová

13 km objevů

20. 5. – 28. 8.

Velká archeologická výstava 13 kilometrů objevů moderním a atraktivním způsobem představila množství archeologických nálezů objevených při stavbě obchvatu města Slaného (silnice I/16 Slaný-Velvary). Podívat se bylo možné do období od mladší doby kamenné až po raný novověk, vyzkoušet si repliky starobylých předmětů či zhlédnout videoprojekce včetně 3D rekonstrukcí. K dispozici byly upomínkové předměty, zábavné hry, dílny a úkoly nejen pro děti. Výstavu připravil široký tým odborníků a výstavních specialistů především z Archeologického ústavu AV ČR a zapůjčena byla po prezentaci ve Vlastivědném muzeu ve Slaném. Část finančních prostředků na vznik výstavy poskytl Středočeský kraj prostřednictvím SVMK.

Kurátor: Mgr. Karel Drvola

Vánoční světlo

18. 11. 2022 – 29. 1. 2023

Symbolika světla se v adventním a vánočním čase objevuje v řadě předmětů, úkonů a zvyků. Křesťanská tradice spojila zimní slunovrat s oslavou svátku narození Božího syna, jenž měl být

světlem naděje pro lidstvo. Se světlem se ve vánočním čase pojila celá řada dnes již zapomenutých zvyků, mezi které patřilo např. zavěšování symbolu slunce, tzv. polazu, nad stůl ve světnici. Výstava byla připravena ve spolupráci se Středočeským muzeem v Roztokách.

Kurátor: PhDr. Zdeněk Kuchyňka

Modelářská výstava

16. 12. 2022 – 26. 3. 2023

Modeláři z Kladna a okolí Kladna představili modely letadel, lodí, vláček, autíček, vojenskou techniku. Vystavené modely jsou dílem jak modelářů starší generace, tak i té nejmladší.

Kurátor: Miloslav Modr

Výstavy a stálé expozice navštívilo 1 757 dospělých i dětských návštěvníků.

Dále byly připraveny 2 virtuální výstava prezentované na webových stránkách muzea:

Velikonoční pohlednice

Výstava představila nejrůznější motivy, které se na pohlednicích posílaných k velikonočním svátkům objevovaly od konce 19. století až do závěru 20. století. Kromě církevních motivů si stále větší oblibu získávaly pohlednice s nejrůznějšími jarními a velikonočními zvyky. Od padesátých let 20. století se motivy velikonočních pohlednic výrazně proměnily. Zmizely z nich církevní motivy a zůstaly jen motivy probouzejícího se jara nebo hrajících si dětí. Typickou ukázkou ideologického vlivu na náměty jsou pohlednice zobrazující pondělní koledování v prostředí socializace vesnice, například muže s pomlázkou a proti nim ženu řídící traktor, koledující pionýry a svazáky.

Kurátor: PhDr. Zdeněk Kuchyňka, grafické řešení Mgr. Michaela Brábníková

Jaroslav Šnajdr – nakladatel idealista

Dne 11. listopadu 2022 uplynulo 150 let od narození tiskaře a nakladatele Jaroslava Šnajdra. Rodák z Unhoště – Nouzova si otevřel vlastní tiskárnu v Kladně v roce 1903 a svojí rozsáhlou činností se zapsal do kulturního života města. Mimo jiné začal vydávat spisy básníka Rabíndranátha Thákura a vydal vůbec první český překlad Lao-Tsiovy Knihy o Tau. Mezi Šnajdrovy cenné odkazy patří i budova tiskárny, kterou pro něj navrhl architekt Jaroslav Rössler.

Kurátor: Bc. Lucie Matoušová, grafické řešení Mgr. Michaela Brábníková

V Hornickém skanzenu Mayrau byly v roce 2022 uspořádány 3 krátkodobé výstavy:

Tovární komíny - Nové využití ikon průmyslového věku

27. 3. – 9. 10.

Výstava vznikla jako součást projektu Dokumentace, evidence, prezentace a návrhy konverzí továrních komínů jako ohrožené skupiny památek průmyslového dědictví na území České republiky (DG16P02B011) v programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI II Ministerstva kultury České republiky.

Kurátor: MgA. Tomáš Voldráb

Paleoart

16. 10. 2022 – 28. 3. 2023

Výstava představila práci malířů pravěku Jiřího Svobody a Davida Bergera. Oba dva tvůrci se zaměřují na rekonstrukce pravěkých ekosystémů a organismů na základě nejnovějších vědeckých poznatků.

Kurátor: David Berger

Výstava představila několik desítek papírových betlémů ze sbírky jednoho z průvodců v Hornickém skanzenu Mayrau, bývalého horníka Petra Veverky.

Výstavy a stálé expozice v HS Mayrau navštívilo 4 336 dospělých i dětských návštěvníků.

Další akce pro veřejnost

V prvních měsících roku 2022 musely být veškeré akce pro veřejnost přizpůsobeny momentálním podmínkám, vyplývajícím z opatření vydávaných Ministerstvem zdravotnictví a vládou v souvislosti s pandemií koronaviru SARS-CoV-2 způsobujícím nemoc COVID-19, proto se, jak už bylo uvedeno, nemohl konat tradiční Masopust na Mayrau.

Na sobotu 10. 4. 2022 připravilo muzeum **Vynášení Morany z Kladna**. Akce začala na náměstí Starosty Pavla ozdobením figury Morany. Poté se průvod za doprovodu kytary vydal Hajnovou a Huťskou ulicí do muzea, kde byla Morana odstrojena a spálena. Účastníci akce si pak mohli vyrobit létečka, tedy ozdobit větvičky do vázy.

Dne 30. 7. 2022 se v muzeu opět konala akce **Kempování v muzeu** určená především pro rodiny s dětmi. Pro návštěvníky bylo v průběhu večera připraveno opékání buřtů s hudebním doprovodem skupiny Reserve band, bojovka pro děti i dospělé v muzejní zahradě, tematické úkoly k výstavě 13 km objevů, večerní prohlídka muzea s baterkou a noční promítání letního kina (Ušák Chicky a Zlokřeček). Poté bylo možné přespat ve vlastních předem připravených stanech v muzejní zahradě. Akce se zúčastnilo 66 návštěvníků. Akci podpořila Česká průmyslová zdravotní pojišťovna.

Klub přátel hornických tradic Kladno, z. s. uspořádal 29. června 2022 ve spolupráci se Sládečkovým vlastivědným muzeem vzpomínku k 25. výročí ukončení těžby na dole Mayrau. Za přítomnosti bývalých horníků i současných báňských záchranářů byl zavěšen věnec na konstrukci těžní věže Mayrau. Zazněla při tom hornická hymna i známá píseň Cestička k Mayrovce. Spolek uspořádal od 27. do 29. června 2022 další vzpomínkové akce na bývalých dolech Ronna v Kladně-Švermově, Nosek v Tuchlovicích a Schoeller v Libušíně.

V sobotu 2. července 2022 se v Hornickém skanzenu Mayrau konaly **Prokopské slavnosti**. Začaly průvodem krojovaných horníků a kladením svatojánských věnců k jámám dolu, jako připomenutí staré Prokopské tradice. Připraveny byly netradiční prohlídky, soutěže a atrakce pro děti. Jako vrchol dne vystoupila kapela Zuby Nehty.

V rámci **Středočeského kulturního léta** se v Hornickém skanzenu Mayrau konal 28. července 2022 koncert skupiny Buty, 7. srpna 2022 koncert skupiny Bratři Ebenové a 26. srpna 2022 divadelní představení Balada pro banditu v podání divadla A. Dvořáka z Příbrami. Navštívilo je 368 diváků.

Loučení s prázdninami spojené s **Třetí mineralogicko-paleontologickou burzou** pořádané ve spolupráci se spolkem Kladno srdcem a rozumem, geologem Jiřím Špalkem a obcí Vinařice nabídlo dětským návštěvníkům možnost rýžování zlata a českých granátů, Minecraft podzemí, balónkovou dílnu, skákací hrad i přednášky RNDr. Štěpána Raka o Počátcích života na planetě Zemi, vzniku zkamenělin a základech geologie. 54 vystavovatelů zcela zaplnilo prostory řetězkových šaten v budově tzv. Nových koupelí. Akce se zúčastnilo 703 návštěvníků.

V sobotu 10. září 2022 se v Hornickém skanzenu Mayrau konal tradiční **Den horníků**, jehož program připravil především Klub přátel hornických tradic Kladno z. s. O zábavu se postaraly kapely Hornická dechová hudba Žehrovanka, Kupa Kladno a Caroline Band. Především pro děti bylo připraveno slaňování se Závodní báňskou záchrannou stanicí Libušín, jízdy na voze taženém koňmi z Tvrze Libušín, skákací hrad a prohlídka strašidelného podzemí. KVH Brandýsek uspořádal v rámci Dne horníků výstavu vojenské motorové techniky. Pobavit se a zavzpomínat na někdejší hornickou slávu přišlo 235 návštěvníků.

Devátý ročník tradičního multižánrového kulturně společenského festivalu bez bariér, určeného na podporu umění lidí s postižením **Taška Fest** se uskutečnil 17. září 2022. Návštěvníkům nabídl hudbu (např. kapelu Divadla Sklep, The Beatles Revival, ZUŠ Hynka Kubáta Kladno), tanec (Baletní škola Kladno) a další zajímavý program včetně speciální prohlídkové trasy pro návštěvníky s hendikepem. Navštívilo ho 455 spokojených návštěvníků.

V sobotu 22. října 2022 se v muzeu uskutečnil **workshop s tkalcem Matyášem Orsákem** věnovaný pravěkým textilním technikám. Akce se uskutečnila v rámci doprovodného programu k výstavě 13 km objevů. Počet míst byl omezen, zúčastnilo se 8 platících účastníků.

V rámci **Dne Středočeského kraje** 28. října 2022 bylo možno si v Hornickém skanzenu Mayrau vydlabat halloweenskou dýni a zúčastnit se exkurze na haldu s možností sběru fosilií a minerálů. Skanzen v tento den navštívilo 676 návštěvníků.

V rámci Dne poezie se v muzeu ve spolupráci s Masarykovou jubilejní základní školou Hřebčí uskutečnil přednes básní, písní a autorské poezie žáků školy pod vedením paní Anny Holeyšovské. Akce se zúčastnilo 85 návštěvníků včetně přednášejících.

V neděli 12. listopadu 2022 bylo možno s vlastnoručně vyrobenou lampou navštívit podzemí. MgA. Voldráb při té příležitosti seznamoval v řetízkových šatnách návštěvníky s vývojem svítidel používaných v kladenských dolech. Oblíbené akce **S lampou do podzemí** se zúčastnilo 337 malých a velkých návštěvníků.

V sobotu 10. prosince v muzeu účastníci Vánoční dílny vyráběli tradiční ozdobu tzv. polaz – symbol hojnosti. Akce byla podpořena v rámci Středočeského adventu jako doprovodný program k výstavě Vánoční světlo a zúčastnilo se jí 13 platících návštěvníků.

V předvečer svátku sv. Mikuláše se v Hornickém skanzenu Mayrau uskutečnily **Čertoviny**. Odpoledne 5. prosince se opět otevřely brány pekelné, kromě čertů navštívil skanzen i sv. Mikuláš s družinou andělů a hodné děti od nich mohly dostat nadílku. Připomenout si jeden z tradičních adventních zvyků do skanzenu přišlo 424 dospělých a dětí.

Národní kulturní památka Budeč

Na základě dohody s Římskokatolickou farností v Roztokách u Prahy zajišťovalo muzeum i v roce 2022 průvodcovskou službu na národní kulturní památce Budeč u Zákolan, a to každý víkend od konce května do konce září. V sobotu 24. září se konala v rotundě sv. Petra a Pavla **poutní mše sv. ke cti sv. Václava** a 28. září opět **Svatováclavské slavnosti**. Skupina historického šermu Thorax se představila dvěma vystoupeními Nekonečný duel a Balady o dýce. Zájem byl i o prohlídky zbrojnice a středověké kuchyně. Nechybělo Divadlo Buřt s pohádkou O rybářovi a jeho ženě, kejklíř Vashik Sashik a řada aktivit především pro rodiny s dětmi. Mimořádnému zájmu se těšil průvod se sv. Václavem, který připravila Základní škola a Mateřská škola pod Budčí. Celodenní program uzavřel koncert pěveckého souboru Hravé hlasy. V rámci oslav byla za přítomnosti autorů pokřtěna nová Kniha o Budči, kterou vydala Obec Zákolany ve

spolupráci se Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně. Muzeum nabízelo po celý den komentované prohlídky rotundy, kterých využilo 101 návštěvníků. Oslavit svátek sv. Václava přišlo na Budeč celkem 2 500 malých a velkých návštěvníků.

Na závěr mezinárodní konference *Power in Numbers. The Role of the Rural Population in Christianisation and State Formation II*, uspořádané Ústavem pro archeologii FF UK v Praze, navštívili její účastníci v pátek 13. května 2022 Budeč. Odborný asistent tohoto ústavu PhDr. Ivo Štefan, PhD. upozornil, že budečská rotunda sv. Petra a Pavla je jednou ze dvou dochovaných staveb z 9. století ve střední Evropě. Tou druhou je velkomoravský obdélný kostel sv. Margity v Kopčanech na Slovensku.

Bunkr Pražské čáry A4/51 Bratronice

Objekt stálého lehkého opevnění vz. 37 typu A-200 zabudovaný do tělesa komunikace č. III/2015 vedoucí mezi obcemi Dolní Bezděkov a Bratronice s výstavou dokumentů týkajících se tzv. Pražské čáry zpřístupnil návštěvníkům nájemce objektu Radan Lášek v rámci návštěvních dnů muzejních pevnostních objektů z let 1936-38 ve středních Čechách, a to 28. května, 25. června, 30. července, 10. září (Dny evropského kulturního dědictví 2021) a 28. října 2022. Tuto památku navštívilo 133 zájemců o vojenskou historii.

Podrobnosti o jednotlivých výstavách a akcích včetně obrazové dokumentace jsou na internetových stránkách muzea www.omk.cz a Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích dul-mayrau.cz/ a na profilech muzea a skanzenu na sociálních sítích.

Muzejní výstavy a další akce bez programů pro školy v budově muzea v Kladně navštívilo v roce 2022 celkem **2 065 návštěvníků**. Budeč navštívilo jednotlivě i ve skupinách **3 381 návštěvníků**, kteří využili nabízených průvodcovských služeb a doprovodných akcí, Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích **8 962 návštěvníků** a Bunkr Bratronice **133 návštěvníků**. Celková návštěvnost SVMK **14 541 návštěvníků**.

Návštěvnost muzea	2019	2021	2022	% k roku 2019	% k roku 2021
SVMK Huťská	5 414	1 432	2 065	38,14	144,2
HS Mayrau	12 453	4 457	8 962	71,96	201,07
NKP Budeč	4 196	4 333	3 381	80,57	78,02
Bunkr Bratronice	352	127	133	37,78	104,72
Celkem	22 415	10 349	14 541	64,75	140,24

10. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy

V souladu se Strategickým marketingovým plánem se muzeum soustředilo i na práci se školami. Programy připravovali ve spolupráci s dalšími pracovníky muzea i s externími spolupracovníky v muzeu v Kladně Bc. Lucie Matoušová a Mgr. Michaela Brábníková a v Hornickém skanzenu Mayrau David Berger.

V muzeu v Kladně byly školám nabízeny dopolední vzdělávací programy s dílnami a doprovodné programy ke krátkodobým výstavám. V inovované stálé nabídce jsou nyní dva exteriérové programy věnované historii Kladna: Permonikova procházka centrem Kladna určená pro mateřské školy, nižší stupně základních škol a pro rodiny s dětmi a program Studenti na špacíru pro vyšší ročníky základních škol a pro střední školy. V budově muzea byly připraveny speciální vzdělávací

programy ke čtyřem výstavám (Za ptáky ke krmítku a do kladenského okolí, Lidičky pohleďte mistry díla pochvalte, 13 km objevů a Vánoční světlo). Přes doznívající omezení kvůli pandemii Covid 19 byl zájem o programy obrovský a překonal veškerou dosavadní návštěvnost v tomto segmentu.

V červnu a v září muzeum v Kladně realizovalo také vzdělávací program věnovaný národní kulturní památce Budeč s názvem Středověk na Budči. V roce 2022 jej navštívilo 959 žáků a 103 pedagogů z MŠ a ZŠ z Kladenska, ale i z Prahy. Program nabízí žákům aktivním způsobem poznat život v době raného středověku, tj. na přelomu 9. a 10. století. Zkoušejí si mletí obilí na žernovu, píší do voskových tabulek, stejně jako podle legend v rotundě sv. Petra a Pavla psával sv. Václav, prohlížejí raně středověké nástroje a oblečení. Na památku si vyrobí dobový šperk.

Celkem se školních programů, které zajišťuje muzeum v Kladně, zúčastnilo 3604 platících školáků a 416 zdarma včetně pedagogů.

Od července 2022 se mohou nejen návštěvníci z řad dětí doslova proskočit kladenskou historií. Na chodníku před vstupem do muzea vznikla malovaná skákací hra, kde jsou ztvárněny nejdůležitější mezníky v dějinách Kladna. Hra začíná před 300 miliony let, kdy vznikalo černé uhlí, nechybí orlice a rys ze znaku města, zjednodušený postup výroby železa nebo připomínka hokejových triumfů. Ke hře vznikla také brožura s několika lušticími hrami, kterou je možné zakoupit na pokladně muzea.

V červenci 2022 byla podána žádost o dotaci na MK ČR v rámci NPO: Podpora projektů kreativního učení. Dotace na projekt *Muzejní kufříky aneb Zažij dobu kamennou* byla následně schválena. Cílem projektu je pro rok 2023 aktualizovat a rozšířit původní nabídku programů a nabídnout školním skupinám další stálý zážitkový vzdělávací program s názvem *Zažij dobu kamennou* o době kamenné a základech lidské kultury s možností vyzkoušet si mnoho činností a replik daného období.

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích bylo k dispozici šest programů Zdař Bůh!, Dolem nedolem, Pracovní den na Mayrau, Cestou za báňským záchranářem, Expedice na Haldu a výtvarná dílna S lampou do podzemí. Těchto akcí se v HS Mayrau zúčastnilo 646 dětí a 65 pedagogů. Jde o nárůst oproti roku 2021, ale stále se ani neblíží k číslům z roku 2019.

Návštěvy školních programů v letech 2020-2021	2019	2021	2022	% k roku 2019	% k roku 2021
SVMK Huťská	766	681	2958	386,16	434,36
Budeč	869	373	1062	122,21	284,72
HS Mayrau	1306	330	711	54,44	215,45
Celkem	2941	1011	4731	160,86	467,95

11. Propagace činnosti muzea

SVMK se v roce 2022 prezentovalo prostřednictvím plakátů vylepovaných v Kladně a blízkém okolí na reklamních plochách, u svých partnerů, v měsíčníku Kladno 2022, ve Věstníku Asociace muzeí a galerií a zasíláním emailů těm, kdo se přihlásili do našeho adresáře. SVMK a HS Mayrau mají internetové stránky, www.omk.cz a <http://dul-mayrau.cz/> a prezentují se také na www.facebook.com/Sladeckovo, www.facebook.com/skanzenmayrau/, <https://twitter.com/>

MuzeumKladno, www.instagram.com/sladeckovo.vlastivednemuzeum/, twitter.com/Mayrovka a www.instagram.com/hornicky_skanzen_mayrau/. Muzeum spolupracuje s médii Kladenský deník, Kladenské listy, Český rozhlas Region a Radio Relax, inzeruje na portálech www.kudyznudy.cz, www.kdykde.cz, www.infocesko.cz, www.kamsdetmi.cz, www.kladendar.cz a dalších. Informace o SVMK jsou také k dispozici v Infocentrech v Kladně a ve Slaném. Muzeum prodávalo turistické známky, turistické vizitky, turistické magnetky, pohlednice a další upomínkové předměty. Muzeum umístilo na své zahradě stálou tradiční keš (která je součástí celosvětové hry geocaching), a tak upozorňuje na umístění muzea zcela nové potencionální návštěvníky. Každý návštěvník po nalezení keše navíc zanechává textovou zprávu v aplikaci, která je dostupná pro muzeum jako přímá zpětná vazba.

Během letních prázdnin byla uspořádána FB fotografická soutěž pro děti s malovanými putovními kamínky s názvem *Na výlet s kladenským permoníkem*. Soutěžící měli za úkol na muzejní zahradě najít kamínek s permoníkem a označením Sládečkova vlastivědného muzea a vyfotit jej na své dovolené či výletě. Soutěž byla uspořádána ve spolupráci s kladenskou Cukrárnou Ňam Ňam Cafe a 5 vylosovaných výherců získalo kelímek zmrzliny.

Muzeum bylo prezentováno také v televizi:

- 20. a 27. 2. 2022 ČT **Vražedné stíny** – natáčeno v HS Mayrau
- 9. 3. 2022 ČT **Technické památky Českých zemí – Středočeský kraj** – krátce HS Mayrau
- 12. 3. 2022 ČT TamTam – výstava **Za ptáky na krmítka a do okolí Kladna**
- 13. 3. 2022 ČT Toulavá kamera – v příspěvku Fajáns Karla Hanáka odkaz na výstavu **Lidičky pohleďte, mistry díla pochvalte** v našem muzeu
- 26. 3. 2022 ČT TamTam – výstava **Lidičky pohleďte, mistry díla pochvalte**
- 5. 5. 2022 TV Nova – seriál **Dáma a král 6. díl Vražda řeckého kupce**
- 30. 7. 2022 ČT TamTam – výstava **13 kilometrů objevů a Kempování v muzeu**.

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích natáčela v květnu 2022 produkční firma Film Makers s.r.o. dánský kriminální seriál s názvem *DNA 2*, časopis E15 natáčel v areálu komentář na industriálním pozadí, v listopadu proběhlo natáčení dokumentárního cyklu *Technické klenoty* s komentářem herce Miroslava Táborského a společnost Cineart TV Prague s.r.o. využila areál k provedení kamerové zkoušky celovečerního filmu *Vlasta*. Ve skanzenu vzniklo také několik záběrů pro dokument *Padesátky*.

Webové stránky www.omk.cz i <http://dul-mayrau.cz> jsou pravidelně aktualizovány. V současné době se připravuje Koncepce činnosti muzea na příštích pět let. Poté bude zpracován nový vizuální styl muzea včetně nových internetových stránek.

Celkový počet zobrazení profilu Sládečkovo muzea na Google.com je 17 934. Stránky <http://dul-mayrau.cz> měly 33 804 návštěv, nejčastěji zobrazovaná je hlavní stránka, vstupné, akce a výstavy. FB SVMK měl na konci roku 1 643 sledujících. Nejúspěšnější příspěvky FB byly výstava *Za ptáky* 30 013 oslovených, příspěvek s historickou fotografií Kladna 17 787 oslovených, příspěvek k výstavě *13 km objevů* 9 487 oslovených a k akci vynášení Morany 8 360. Instagram měl 613 sledujících.

FB HS Mayrau měl 2 794 sledujících a celkový dosah za rok 2022 je 129 738 oslovených lidí a 4 705 reakcí. Z příspěvků oslovila nejvíce lidí upoutávka na Čarodějnice na Mayrau – 16 213 oslovených lidí a 25 sdílení, pozvánka na Den horníků - 13 757 oslovených lidí a 36 sdílení a divadelní představení *Balada pro banditu* – 12 127 oslovených a 45 sdílení. Instagram HS Mayrau měl 647 sledujících.

Provoz a údržba internetových stránek

12 000,00 Kč

Náklady na propagaci (tisk a výlep plakátů, inzerce)
Výnosy z prodeje propagačních předmětů

95 985,96 Kč
53 952,00 Kč

12. Účast na konferencích a seminářích, další vzdělávání

Pracovníci SVMK se v roce 2022 zúčastnili následujících konferencí a seminářů:

Webinář Social Ads 11. 1. 2022, online	Středočeský kraj Mgr. Michaela Brábníková,
Webinář Evaluace v muzejní edukaci 17. 1. 2022, online	Muzeum Brněnska Mgr. Michaela Brábníková
Kurz historického předení 12. 3. 2022	Tkalcovna U Moruše Kladno Bc. Lucie Matoušová
Od vize k realizaci 26. 5. 2022	Národní muzeum Praha Mgr. Lukáš Krinke
Webinář o kybernetické bezpečnosti 16. 6. 2022, online	Akademie IDU PhDr. Zdeněk Kuchyňka
Finanční hospodaření PO 20. 6. 2022	VISK Praha PhDr. Zdeněk Kuchyňka
Muzejní propedeutika – základní kurz září – prosinec 2022	Asociace muzeí a galerií Mgr. Michaela Brábníková
Muzejní propedeutika – nastavbový kurz září – prosinec 2022	Asociace muzeí a galerií Mgr. Michaela Brábníková, Mgr. Karel Drvola, DiS.
Dokumentární film v muzejní expozici 12. 9. 2022	Muzeum paměti XX. století Praha Mgr. Michaela Brábníková, Bc. Lucie Matoušová
12. sjezd českých historiků 20. – 22. 9. 2022	Ústí nad Labem Mgr. Karel Drvola, DiS.
Manažerské dovednosti I-IV 29. 9., 20. 10., 22. 11., 12. 12. 2022	VISK Praha PhDr. Zdeněk Kuchyňka
Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci VI 3. – 4. 10. 2022	Moravské zemské muzeum Brno Mgr. Michaela Brábníková, Bc. Lucie Matoušová
Design československého skla a bižuterie 1948 – 1989 17. 10. 2022	Muzeum skla a bižuterie Jablonec Bc. Lucie Matoušová
Determinační seminář 18. – 19. 10. 2022	Botanická komise AMG Brno Mgr. Lukáš Krinke
Školení k programu CROSEUS Cloud 7. 11. 2022, online	Dynatech všichni zaměstnanci, kteří mají co do činění s finanční kontrolou

Zneužitá muzea: badatelská výuka
11. 11. 2022

ÚSTR Praha
Mgr. Michaela Brábníková, Bc. Lucie Matoušová

Školení pro pracovníky kulturních institucí
15. 11. 2022

SCCR Praha
Mgr. Michaela Brábníková

CES on-line
16. 11. 2022

Ministerstvo kultury Praha
Mgr. Lukáš Krinke

Náklady na konference a školení

11 790,00 Kč

13. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů

Knihovna SVMK byla 19. 7. 2022 zapsána do evidence knihoven MK ČR pod ev. č. 6659/2022 jako Knihovna Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, základní knihovna se specializovaným knihovním fondem. V roce 2022 pokračovaly práce na uspořádání studijní knihovny a převod katalogů do elektronické podoby. Nově zkatalogizováno bylo 197 kusů časopisů a 49 kusů knih. V současné době je v elektronickém katalogu 12 694 knihovních jednotek. Katalog seriálových publikací je veden na kartách, z nichž bylo do elektronické podoby zatím převedeno 19 175 knihovních jednotek. V roce 2022 bylo zkontrolováno 1 024 knihovních jednotek včetně opravení a doplnění evidenčních záznamů. Pracovníci SVMK a badatelé si z knihovny vypůjčili 43 knih a časopisů.

V roce 2022 přibýlo koupí nebo darem do studijní knihovny 51 ks knih a 154 ks periodik. Nakupovány jsou zejména encyklopedické tituly, knihy z oboru etnografie, historie, archeologie, přírodní vědy a tituly týkající se kladenského regionu (např. regionální historie, vlastivěda atd.). Muzeum pokračuje v nákupu základních odborných časopisů, jejichž souvislé řady už ve studijní knihovně byly (Český časopis historický, Archeologické rozhledy, Památky archeologické, Časopis a Sborník národního muzea - řady historie, literární historie, přírodní vědy, Časopis Matice moravské, Český lid, Zprávy památkové péče, Slánský obzor, Středočeský vlastivědný sborník, Soudobé dějiny, Fotovideo). Pokračuje se rovněž v odběru časopisu Příroda (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) a Památky středních Čech výměnou za námi vydávaný sborník Posel z Budče. Do knihovny muzea jsou také bezplatně zasílána regionální periodika obcí (Naše město Stochov, Buštěhradský zpravodaj, Hostouňský zpravodaj, Žilinské listy, Zpravodaj Slánského Jazz clubu, Budečské rozhledy, Bělečský kurýr). Dále jsou do knihovny zařazována periodika Kladenský deník, 5 plus 2 Kladensko a Rakovnicko, Kladno, Slánské listy, Kamelot a Hornický zpravodaj.

Náklady na nákup knih a časopisů

12 116,00 Kč

14. Fotografická dokumentace a digitalizace sbírek

Mgr. Lukáš Krinke, PhDr. Zdeněk Kuchyňka, Jiří Skála, Jiří Štěpánek, †Jan Uváček, MgA. Tomáš Voldráb a Jaroslav Vyšín průběžně prováděli fotodokumentaci akcí SVMK. Z digitálních fotografií jednotlivých akcí je prováděn výběr cca 10 snímků, které jsou převedeny do hmotné podoby a zakládány do alb spolu s plakátky k akcím. Data jsou zálohována na zálohovacím serveru, externích discích a na DVD. Pokračovala fotografická digitalizace trojrozměrných sbírkových předmětů a skenování sbírkových předmětů do formátu A4 a v digitalizačním pracovišti Středočeské vědecké knihovny map a plánů do formátu A1. Na dovybavení digitalizačního pracoviště knižním skenerem formátu A3, kvalitním fotoaparát a úložištěm dat byla podána žádost o dotaci z Národního plánu obnovy – iniciativa Digitalizace kulturního a

kreativního sektoru Výzva č. 0241/2023 Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I.

15. Modernizace výpočetní techniky

V roce 2022 byl v souvislosti s potřebou zlepšení propagace muzea zakoupen výkonný notebook. Kvůli ukončení podpory Windows 7 musely být zakoupeny 3 nové počítače, aby na ně mohl být nainstalován operační program Windows 11 a nové programy. Do Hornického skanzenu Mayrau bylo pořízeno nové datové úložiště a se spuštěním digitálního schvalování Finanční kontroly v programu Croseus byly pořízeny 2 skenery pro pokladní na skenování dokladů vkládaných do systému. Byly pořízeny 2 tablety, které budou využívány ve výstavách, které se postupně modernizují a přesouvají se z části z reality do virtuálního světa (výstava 13 km objevů). Do budovy Sládečkova muzea byly pořízeny 2 monitory, které jsou využívány ve výstavních prostorách. Pro lepší ozvučení akcí a přednášek byl pořízen bezdrátový mikrofon, mixážní pult a reproduktory.

Náklady na pořízení nového hardware (neinvestiční)	161 897,00 Kč
Náklady na roční licence software	57 599,93 Kč
Připojení na Internet 1-12/2022	14 557,80 Kč

16. Projekt ITI PMO Cestou uhlí a železa

V roce 2022 pokračovala příprava projektu Cestou uhlí a železa, na jehož realizaci by měly být získány finanční prostředky z nového nástroje strukturální politiky Evropské unie Integrovaných územních investic (Integrated Territorial Investment, ITI) Pražské metropolitní oblasti. Projekt zahrnuje revitalizaci části bývalého kamenouhelného dolu Mayrau ve Vinařicích u Kladna pro zvýšení turistické atraktivity a propojení se širší oblastí Pražské metropolitní aglomerace a Středočeského kraje.

Výčet jednotlivých aktivit:

- 1) Celková rekonstrukce objektu bývalé Lampovny, jejíž dřevěné konstrukce byly napadeny dřevomorkou, pro hornicko-hutnickou expozici – zpracována PD včetně prováděcího projektu a modelového rozpočtu Projektovým ateliérem pro architekturu a pozemní stavby spol. s r. o.
- 2) Vybudování nové hornicko-hutnické expozice dokumentující historii dolování a s ním spojené hutní výroby na Kladensku a Slánsku, které po roce 1990 prakticky zanikly.
- 3) Rekonstrukce bývalé kompresorovny pro další část hutnické expozice s unikátními exponáty, jako je např. jediný dochovaný Thomasův konvertor na výrobu oceli v ČR, včetně PD.
- 4) Celková konzervace nejstarší těžní věže Mayrau, která je součástí prohlídkové trasy provozů – předpokládané náklady dle aktualizované PD.
- 5) Vybudování depozitářů pro sbírkové předměty z oborů hornictví a hutnictví, které jsou průběžně získávány ze zanikajících důlních a hutních provozů, vybavení depozitářů a konzervátorské dílny přístroji a zařízením.
- 6) Rekonstrukce železniční vlečky Mayrau, která umožňuje propojení skanzenu s Prahou – zážitkové vlaky tažené parní lokomotivou budou moci do skanzenu jezdit z Prahy Hlavního nádraží přes Prokopské údolí do Hostivice, Kladna, Kladna-Dubí a na Mayrau.

Výkonným projektovým manažerem je Ing. Iveta Holá, která ve spolupráci s RDK – Michal Kýzl a Mgr. Radek Kučera připravila projektové záměry, které byly podány do dvou výzev:

- 1) Výzva nositele č. 11 – Památky - PO 4 4.1.1 Oprava kulturních památek k jejich využití v cestovním ruchu – aktivity 1-5. Celkové způsobilé výdaje 140 115 132,50 Kč, z toho příspěvek EU 98 080 592,75 Kč.

2) Výzva nositele č. 8 – Muzea - PO 4 4.1.1 Oprava kulturních památek k jejich využití v cestovním ruchu – aktivita 6. Celkové způsobilé výdaje 30 284 867,50 Kč, z toho příspěvek EU 21 199 407,25 Kč.

Tyto projektové záměry byly na ITI dle podmínek výzvy podány 18. 10. 2022. Na jednání pracovní skupiny Řídícího výboru ITI PMO Muzea dne 2. 11. 2022 bylo stanoveno pořadí zaslaných projektů. Náš projektový záměr **Cestou uhlí a železa – rekonstrukce železniční vlečky a úzkokolejné dráhy Mayrau** se mezi pěti podanými PZ umístil na 1. místě. Rovněž na jednání pracovní skupiny Řídícího výboru ITI PMO Památky se náš PZ **Cestou uhlí a železa** 8. 11. 2022 mezi 18 podanými návrhy umístil na 1. místě. Oba naše PZ byly postoupeny ke schválení Řídícím výborem ITI PMO a Radou a Zastupitelstvem Hlavního města Prahy.

Náklady na přípravu projektu Cestou uhlí a železa v roce 2022 **2 784 642,80**

17. Opravy a udržování, investiční činnost

Rada Středočeského kraje zrušila realizaci původního projektu Snížení energetické náročnosti budovy Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, příspěvkové organizace, z výzvy OPŽP č. 121, Prioritní osa 5, specifický cíl 5.1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie, a uložila SVMK vypracovat nový investiční záměr na tuto akci. Ze tří předložených variant Rada kraje vybrala variantu počítající nejen se zateplením budovy, ale i s nástavbou mansardy, která by umožnila rozšířit návštěvnické prostory. SVMK proto nechalo zpracovat investiční záměr na Celkovou rekonstrukci budovy SVMK v Huťské ulici v Kladně s odhadnutými náklady 63 802 090,- Kč.

Celková konzervace a zajištění těžní věže dolu Mayrau – II. etapa se v roce 2022 opět uskutečnila s příspěvkem 250 000,- Kč z Havarijního programu MK ČR. Zakázku provedla firma Subterra, a. s. za 2 627 111,16 Kč. Částku 2 377 111,16 Kč uhradil Středočeský kraj. Závěrečná etapa celkové konzervace nejstarší těžní věže proběhne v rámci projektu ITI PMO.

Z Fondu investic jsme pořídili EPS v budově Dýmnice v hodnotě 564 279,- Kč. Na pořízení nám byly poskytnuty prostředky od Ministerstva kultury 394 995,- Kč a od zřizovatele 169 284,- Kč. Od zřizovatele nám byly poskytnuty investiční prostředky na přípravu projektu Cestou uhlí a železa v celkové výši 1 865 042,80 Kč, které jsme vyčerpali beze zbytku. V prosinci 2022 byla v souvislosti s projektem Cestou uhlí a železa odeslána žádost o další prostředky na tento projekt ve výši 919 600,- Kč (PD železniční vlečky a PD pro provádění stavby bývalé Kompresorovny a jámové budovy Mayrau pro prezentaci hutnické sbírky)

Náklady na opravy a udržování	3 045 181,25 Kč
Příjmy z pronájmu na opravy a udržování majetku	232 248,00 Kč
Investiční činnost	3 348 921,80 Kč

18. Provozní náklady SVMK

Z provozních nákladů SVMK činí nejvýznamnější položky mzdové + ostatní osobní náklady ve výši **8 779 340,- Kč** (z toho 6 956 592,- Kč na platy, 1 724 772,- Kč na dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce a náhrada za pracovní neschopnost 97 976,- Kč), zákonné sociální a zdravotní pojištění **2 771 489,- Kč**, zákonné sociální náklady (příděl 2% z objemu mzdových prostředků do FKSP, lékařské prohlídky, příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnanců, pracovní oblečení a ochranné pomůcky) **275 249,- Kč**. Průměrný plat pracovníka SVMK v roce 2022 činil **35 629,- Kč**. Z dalších položek neuvedených v předchozí části výroční zprávy uvádíme odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku **638 509,- Kč**, náklady na elektřinu, vodné a stočné a na dodávky plynu **1 461 819,31 Kč**, náklady na ostrahu HS

Mayrau **696 960,- Kč**. Na bankovních poplatcích bylo zaplaceno **5 895,- Kč**. Pojištění majetku Středočeského kraje spravovaného SVMK a pojištění odpovědnosti zaměstnavatele činilo **42 165,- Kč**.

Veškerý provoz SVMK byl veden snahou po maximální úspornosti, aby byl dostatek prostředků na plnění hlavních úkolů, tj. na správu a ochranu sbírek a jejich zpřístupnění a prezentaci veřejnosti i na odbornou a publikační činnost pracovníků muzea.

19. Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2022 v Kč

ÚČET	TEXT	NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotřeba materiálu	368 356,48	
502	Spotřeba energie	1 461 819,31	
504	Prodané zboží	126 266,45	
511	Opravy a udržování	3 045 181,25	
512	Cestovné	45 679,00	
513	Náklady na reprezentaci	12 711,00	
518	Ostatní služby	2 368 081,89	
521	Mzdové náklady	8 779 340,00	
524	Zákonné sociální pojištění	2 771 489,00	
525	Jiné sociální pojištění	22 545,00	
527	Zákonné sociální náklady	275 249,00	
538	Jiné daně a poplatky	3 653,00	
542	Jiné pokuty a penále	0,00	
547	Manka a škody	0,00	
549	Ostatní náklady z činnosti	44 642,29	
551	Odpisy dlouhodobého majetku	638 509,00	
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	
557	Náklady z vyřazených pohledávek	0,00	
558	Náklady z drobného dlouhodob. majetku	349 963,44	
602	Tržby z prodeje služeb		677 861,00
603	Výnosy z pronájmů		232 248,00
604	Tržby za prodané zboží		145 964,00
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení		0,00
648	Čerpání fondů		653 552,09
649	Jiné ostatní výnosy		188 753,00
662	Úroky		90 207,82
672	Příspěvky a dotace na provoz		18 324 900,00
	Obraty	20 313 486,11	20 313 486,11
	Zisk		0